

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyenlő részletekre 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felölő szerkesztő és lapfőigazgató: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön és Balla István

Kiadó: Papp György

Szerkesztőség a várbán. Fogarasi Mihály utca 16 sz.

Kiadóhivatal: a Püsp. Lyc. könyvnyomdában.

Hirdetések díjszabály szerint.

Szőlőbirtokosaink szövetkezése.

Régi nótá új kiadásban. Réges-régen járja már mi nálunk ez a nótá; száll szájról-szájra s megismétlődik tízszer-huszsor. Dalolás közben meg is van hozzá a vig kedv, de elszáll a nótá s megcsappan a lelkesedés, sőt el is feledjük, hogy valamikor lelkesedtünk rajta.

Rég tervezgetjük, hogy majd csak csinálunk valamit, a mivel szőlőművelésünk számtalan kellemetlen ségein némiképpen enyhíthetnénk, de azért ma is az ősi állapotban vagyunk.

Szőlőinket a tanulatlan ugynevezett vinczellérek kinozzák a még tanulatlanabb munkásokkal s azért szőlőtő éink időnap előtt elvénülnek s nem teremnek úgy, a miként észszerű kezelés mellett máshol teremnek. A munkások fogadása valóságos fölfelé licitálása a napidíjnak és fölfelé licitálása a pihenésnek. Az egyes munkák idejét nem a célszerűség, hanem a vinczellérek és munkások munkakedve és elfoglaltsága határozza meg.

A szőlőbetegségek és a hernyók terjedésének nagysága a szomszédok kénye-kedvétől függ s természetesen nincs mód arra, hogy a birtokos egyes gyümölcsfák termését élvezhesse, de sőt a szőlő terméséből is tizedet fizet a koczávádszoknak, a vinczelléreknek a tolvajoknak és pásztoroknak és szerencsések vagyunk, ha a megmaradt részt a rossz mezei utak miatt szerencsésen haza szállíthatjuk, mert hát a mezei utakat tetszik a szomszédos földbirtokosoknak részben elszántani s részben biztosító gödrökkel úgy ellepni, hogy kocsis legyen az, a ki a scylla és karibdisz között baj nélkül elhajthat.

Télen pedig ellopják az ültetvényeket, a karókat, a zárákat és lakatokat, az ablakokat, a házakat s esetleg magát a birtokost is.

De mindez még semmi! Jön az eladás. A borkereskedők kicsinyben nem vásárolnak, tehát a közvetítőktől, a kik összeszedik a mustot vagy bort a tulajdonosoktól, de mert ezeknek is kell nyerni, lenyomják a termék árát és a tulajdonosok leuomott árak mellett kénytelenek eladni termésüket; vagy sehogys tudják eladni. És mert ezek igen sokszor még illetéktelen módon is szaporítják a megvásárolt termést; a vidék termésének hírét úgy elrontják, hogy borkereskedő a tájékára se néz többé.

Végül már ott állunk mi is, hogy a filokszerá miatt szőlőinket restaurálni kellene. Ehhez a dolghoz azonban sem mi nem értünk, sem vinczelléreink, sem munkásaink nem értenek, az egyes szőlőtulajdonosok pedig magukra képtelenek a munkához értő embert fizetni s ha szíveségből kapnak is az egyes birtokosok innen-onnan embert a művelés egyes részeihez, abban sincs köszönet, mert az illető munkás felelősségre nem vonható s az a ki kölcsön adta, szíveséget tett velünk. Ily körülmények között jaj annak, a ki amerikai alanyon szőlője megújításához fog. Dolgozik és egyre dolgozik és nincs semmi látszatja.

Ezek a nyomorúságokon csak is szövetkezéssel segíthetünk. A szövetkezés lényege abban állana, hogy városunk határában levő s eladásra szánt összes termésünk egy közös kezelés alá jutna s tiszta kezeléssel egyenesen a borkereskedőknek árusíttatnék el; a művelésre nézve pedig 40-50 hold egy közös, tanult vinczellér gondos és felelős kezébe jutna s egyöntetű kezelésben és felügyeletben részesülne. A vinczellérek pedig együtt tartoznának egy hatóság, a szövetkezet igazgatósága alá.

A dolog lehetőségének mintáját a püspöki szőlőgazdagságról veszem, melynek nem sokkal több területe igen jól megbír egy szakképzett vinczellért és egy néhány év alatt nagyon rongált állapotából igen jó karba tudták hozni. A közös pénzére pedig a gondolatot a gabonára nézve már működő néhány szövetkezeti raktár szolgáltatta, melyeknek sikertült a kis gazdák részére a közvetítés által veszített 3 és fél korona

különbözeti árat felében visszaszerezni és a gabona tulajdonosok javára irni.

Mi nem vagyunk hivatottak arra, hogy részletes terveket készítsünk, de hisszük, hogy ahhoz értő ember felhúdná építeni ezeken a gondolatokon szőlőművelésünk szebb jövőjének épületét.

(4)

Az E. K. E. a keleti határerdőség ügyében.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület a keleti határon ekvő erdőterületek ügyében a földművelési m. kir. miniszter urhoz a következő kérést intézte. Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Urunk! Olyan ügyet terjesztünk Nagyméltóságod elé, a mely közgazdasági, nemzetiségi és politikai vonatkozásában rendkívüli fontosságú. A székelyföld keleti határáról van szó, a mely Magyarországot a bukovinai határtól kezdve a szomszédos Romániától elválasztja és a mely főképp Csík-, Háromszékvármegyék és nagyrészt Brassóvármegye választala és a mely Csíkvármegyétől kezdve Háromszékvármegyében és Brassóvármegyében találja folytatását. A természet hatalmas hegylánczal szándolta el Magyarországot keleti határát Romániától. E hegylánc az ott levő erdőségek következtében egyuttal nagy közgazdasági jelentőséggel is bír.

Minden államban arra fektetik a főszlyt, hogy az ország szívéből legmesszebb fekvő részek a legnagyobb gondozásban részesüljenek. Természetes, hogy az államnak erőssége ez és annak a megvédelmezése csak olyképp lehetséges, ha a határszéli részekben az államhoz való hozzátartozandóságot minden lehető eszközzel fejlesztjük. A hol idegen befolyások könnyen érvényesülhetnek, a hol más nemzetiségek nyelve és irányzata könnyen behatolhat az ország területére és hatással lehet annak népességére, ott élevesen kell tartani az államcsúszmához való ragaszkodást s azt a legnagyobb áldozatkészséget, a mi a kulturális, nemzeti és gazdasági eszközök teljes alkalmazásával érhető el.

Magyarország keleti határában némileg elhanyagolták ezeket a tekinteteket, elhanyagolták pedig azért, mert Magyarországnak legjobb és legmegbízhatóbb népe lakja a székelyföld határszéli vidékeit. Évtizedek mulat el és ez alatt a székely népet egy baladó, erős és gazdag állami áldásaiban nagyon fukarul részesítették. E kormányzati irányzatoknak hatása most észlelhető leginkább, mert napirendre került ily módon a kivándorlás, az elszegényedés és a népesedés nem kellő mértékben szaporodik.

Am most fordulatlant állt be: a magyar államnak immár az a szándéka, hogy szívéhez közelebb hozza a székelységet. A kezdeményezésnek sok olyan üdvös nyomait látjuk, melyek arra irányulnak, hogy a székelyeknek a szent földön való megélhetését biztosítsák. Azon a földön t. i., a melyen majdnem 1000 év óta a magyar nemzetet fentartották és örül álltak a keleti veszedelmek elé.

De egy nagy kérdés eddigelé napirendre nem került és ez az, hogy milyen a helyzet a legszélsőbb határt alkotó hegyláncokban és megfelelőnek-e az ottani viszonyok a székelységnek s ezzel a magyar állam érdekeinek. Ezeket szemügyre véve feltűnik, hogy az erdőgazdasági és birtoklási viszonyok a nevezett ország-részben nem kedvezők. Nem kedvezők pedig azért, mert a lakosság nagyon gyér, megközelíthetősége igen nehéz és a csekély érték következtében, a melyet az erdők képviselnek, a magán és az állami gondozás felette hiányos.

Ezek az exponált helyeken a rendőri, közigazgatási és erdészeti intézmények hatása alig érezhető. Es jöllehet a hegyek és erdők magában veve védelmi biztosítékot nyújtanak a szomszédos állammal szemben, mégis ezek nyílt határnak tekinthetők, a hol az idegen eszmearamlatoknak és hazaelleves mozgalmainak beszivárgása könnyű, a nép megélhetése ellenben nagyon meg van nehezítve.

Csikvármegyében körülbelül 388 ezer kat. holdat kitevő erdőterületnek $\frac{1}{3}$ része majdnem határszélinek nevezhető, Háromszékben pedig 396 ezer kat. holdnak $\frac{1}{3}$ része ily fekvésű. Ugy, hogy mindkét megyében körülbelül 98 ezer kat. holdra tehető az az erdőterület, a melynek fentartása nagy állami érdeket képvisel s a melynek kibasznlása idővel dus megélhetési forrása lehetne az ottani népességnek. Az egész területen, főképp Háromszéken az állam birtokában majdnem egyetlen egy talpalatnyi erdő sincsen és azoknak az erdőknek művelése, értékesítése és esetleg eladása teljesen az ottani birtokosságnak gyenge kezére van bízva. Mi sem

természetesebb, hogy ily körülmények közt az erdőségeknek egy része oleoó áron eladatott és az alapos és gondos erdőkezelés hiányában az erdők értéke a jövő nemzedékre nézve is kockázatnak van kitéve.

Amaz adatokat, melyek szerint a határszéli övben magán kézen, valamint a községek és törvényhatóságok birtokát alkotólag hány ☐ bold van, külön fogjuk Nagyméltóságod elé terjesztetni. Azonban már most jelezhetjük, hogy a kezelést illetőleg különbség az egyik és másik közt nincsen. És a kinek alkalma volt egyes vidékeken látni a letarolt erdőrészeket, az észrevehette, hogy az erdőlegetőkön csak az oláh juhásztor legelteti nyáját. Továbbá, a ki ezeken a vidékeken jár, csak ritka esetben akad magyar szóra, míg az egyetlen hang, mely megszólítja, oláh. Vagy a ki időközönként itt keresi megélhetését, joggal kérdezheti, helyes és kedvező-e Magyarországra ez az állapot? Es nem lehetnek-e esetek, midőn ezeknek a vidékeknek figyelmen kívül hagyásából a magyar nemzetre nagy veszélyek harmolhatnak? Be kell vallanunk, ha tárgyilagosan nézzük a helyzetet, hogy kívánatos volna ezeken az állapotokon segíteni. Ha valahol, úgy mindenekelőtt ezeken a határszéli vidékeken volna kötelessége az államhatalomnak birtoklás útján is erősebb állást elfoglalni, mert az elszegényedett székelyek alig képesek hosszú időn át sajátjukban megtartani az erdőségeket. Anyagi helyzetük következtében kényszerülve vannak minden áron a fa eladáshoz togni és az első alkalmat megragadni, hogy az erdőből pénzt csináljanak. Gazdasági szempontból, ez helytelen állapot, mert ha mi most oleoóbb ár mellett exportáljuk a fát, akkor egyuttal feladtuk a reményt arra, hogy a napról-napra értékesebbé váló készletünket a megfelelő árért eladhassuk.

Pedig tudvalevő dolog, hogy a jövő szempontjából semmi sem gondozandó és művelendő jobban, mint az államban levő erdőállomány. A fának feldolgozása fűrésztelepeken, a mennyiben ilyenek léteznek, most vállalkozók által történnek, a kik csak az anyagi hasznot tartva szem előtt, sok esetben idegen és távol vidékről hozzák oda a munka erőt. A lakosság tehát elcsúszkál a kenyérkeresettől. Míg ellenben az állam által fentartott erdőgazdaság tekintettel lehetne az ottani lakosságnak kereseti és megélhetési igényeire és az erdőben és fűrésztelepeken végzendő munkát saját gyermekei, a honpolgárok, a székelyek végeznék, a mi ezeknek jó kereseti forrást adna. A lakosságnak az állam által való foglalkoztatásával a leteleítés és juttatás is szabályozható volna. És így nem lennénk kitéve annak, hogy ott nem a mi népünk, hanem az oláh nép lesz a honos.

Tudvalevő dolog, hogy a szomszédos moldva határmenti erdőségeknek legnagyobb része a román államé, nagybirtokosok kezében van, a kik biztosítják a román államot, hogy idegen kéze a határszéli erdők nem kerülnek s a hegyek és erdőségek által alkotott védősáncz tehát ott biztos és megbízható kezekben van. Mi nálunk pedig mi történik? Milyen esélyeknek vagyunk ott kitéve? Ha pl. jónak látná a szomszédos állam a szóban levő erdőterületnek egy részét a feltűnés kiküldése végett, magán uton megszerezni, s ott az ő népét még jobban meghonosítani, akkor az az eset áll elő, hogy a saját területünkre olyan birtokosok jönnének, kiknek megbízhatóságához kétség fér. Tért bódítana rögtön az oláhság a nélkül, hogy mi a birtoklás ellen hathatósabb állást foglalhatnánk. Már pedig az állapotoknak ellenőrzése sehol sem nehezebb, mint az ily messze fekvő, jórészt járatlan vidékeken. És ha ez a határszéli birtokszerezés más nemzetek vagy idegenek által megtörténhetik, az azokkal szemben alkalmazandó rendszabályok esetleg nemzetközi összehátközésekre vezethetnének. Már azért is kell, hogy Nagyméltóságod kegyes figyelmébe ajánljuk a határszéleken levő erdőségek egy részének a magyar állam által való megvásárlását. Ennek pedig mindenekelőtt ki kellene terjeszkedni a magán kézen levő erdőbirtokokra, a melynek következtében az ottani földbirtokosoknak pénzbeli eszközt nyújtanánk, hogy azok beljebb fekvő birtokrészeket szerez-hessenek.

A községek és törvényhatóságok birtokában levő erdők is a szüktség és lehetőség szerint megszerzendők volnának az állam részéről.

Felvethető ugyan a pénzügyi szempont és az az állítás lenne kockáztható, hogy ily nagyobb mérvű szerzések nagy pénzügyi áldozattal járnak. Ezzel szemben egyszerűen arra utalunk, hogy az erdők a nevezett vidékeken oly ár mellett kaphatók meg, hogy azoknak idővel való értékesítésével a befektetett tőkének 3-4% volna kibozható és minthogy a székelységnek megmentése a magyar állam érdeke is: az ezért hozandó áldozat

nem is volna áldozat, ha tekintetbe vesszük azokat a nagyfontosságú kérdéseket, melyek itt dominálnak.

Ezek előrebocsátása után bátorkodunk az a kérés Nagyméltóságod elé terjeszteni, méltóztatásuk a keleti határon levő erdőségeknél az állam által történő megszerzésére vonatkozó elölröszármegállapításokat megtenni, a sorrendet, melyek szerint ezek a mostani tulajdonosoktól megszerzendők volna, megállapítani és megállapítani az elveket és eszközöket is, melyek által az eladók ki lesznek elégitve. Már itt megjegyezzük, hogy a határszél megvásárlási összege nem lesz oly nagy, hogy az állambiztonságunkat megterhelje.

Mi a legnagyobb készséggel szolgálatára állunk Nagyméltóságodnak e nagy horderejű terv kivételében, melyek után vagyunk Kolozsvárt, 1902. év május hó 15-én a Nagyméltóságú Miniszter ur hazafias szolgálai: *Br. Feilitsch Arthur*, orsz. képvis., elnök. *Radnoti Dezső*, főtitkár.

A magyar nyelv kötelező tanítása.

Wlassics miniszter körrendeletet bocsátott ki a magyar nyelv kötelező tanításának biztosításáról.

A körrendeletet megküldte a kir. tanfelügyelőségnek, a közigazgatási bizottságoknak és valamennyi egyházmegyei főhatóságoknak, ez utóbbiaknak olyan kijelentéssel, „hogy nemcsak a szentesített törvény iránt való köteles tiszteletből, de hazánk nem magyarajku lakosságának jól felfogott érdekében is el vagyok határozva, hogy a nagyfontosságú törvényt szigorúan végrehajtom.” Ugyanitt kifejezi a miniszter azt, hogy a midőn a tanítói állás csekély javadalmazásában keresendő a magyar nyelvtanítás sikertelenségének az oka, az 1893. évi XXVI. törvényezik 16. §-a alapján készséggel adja a törvényhozás rendelkezésére a tanítói fizetésnek 800 koronára való kiegészítésére s a tanítók korpótlékára szükséges összeget.

A rendelet lényegében a következő:

A magyar nyelv kötelező tanítását a népoktatási tanintézetekben elrendelő 1879. XVIII. t. cikk immár 23 év óta van életben. A törvény bevezető része ezen törvény világos célját abban jelöli meg, hogy a népoktatási tanintézetek minden állampolgárnak kellő módot nyújtsanak arra, hogy ezek a magyar nyelvet, mint az állam nyelvét elsajátítsák. A rendelkezésekre álló adatok és tapasztalatok engem arról győzték meg, hogy a törvény úgy, miként annak szava és szelleme is követeli, a kívánt eredményt máig sem biztosította. Állásomból kifolyó kötelességemnek tartom a szentesített törvény rendelkezéseinek az összes nem magyar tanítvány népoktatási tanintézetekben teljes szigorral érvényt szerezni; még pedig nem csak azért, hogy a már régen érvényben levő törvényt a maga teljességében végrehajtsam, hanem hazánk nem magyarajku lakosságának jól felfogott érdekében módot akarok annak nyújtani, hogy a magyar nyelvnek, mint államnyelvnek birtokában legyenek és az ezzel járó előnyökben az iskolák hibái miatt hátrányt ne szenvedjenek.

Évgyűlés a királyi tanfelügyelőségnek elengedetlen és legfontosabb kötelességévé teszem, hogy a tanterületében levő összes nem magyar tanítvány népis kolákat rendre és alaposan vizsgálja meg és ezen iskolafelügyelések alkalmával a következőkre terjeszse ki gondos és lelkiismeretes figyelmét: a) A tanító bírja-e a magyar nyelvet szóban és írásban teljesen és oktatóképességgel? Mikor és hol nyerte a tanító képesítését? b) A szóban forgó törvény 4. §-a szerint a magyar az összes bármilyen nyilvános népisiskolákban a köteles tanítványok közé felveendő. A magyar nyelv ezen köteles tanítását a községi népisiskolákban a közoktatásiügyi miniszter külön rendeletben szabályozza.

A törvény idézett szakasza szerint ezen tanterületben megállapított óraszámot népisiskolai tantervük megállapításánál az összes felekezeti és egyéb iskolai hatóságok is kötelesek megtartani. Természetes, hogy a tanterületben a magyar nyelv tanításánál kitűzött cél az összes nem magyar tanítvány, tehát a hitfelekezeti népisiskolákra nézve is kötelező, mert a törvény által megkívánt tanteredmény minden jellegű iskolára nézve csak ugyanaz lehet. A királyi tanfelügyelőség tehát a nem magyar tanítvány népisiskolákban a magyar nyelvtanítás eredményét a fennebb részletezett törvényes rendelkezéseknek lelkiismeretes szemelölt tartásával szakszertően és alaposan vizsgálja meg és szerezzen meggyőződést arról, vajjon a tanításra a miniszteri tantervben megállapított heti óraszám megtartatik-e? Ha a királyi tanfelügyelőség a tanítási eredményt nem találja kielégítőnek, kintassa ennek okát. Ha a tanítás sikertelen volta például a rendetlen iskolában, vagy a szükséges taneszközök hiányában rejlik, ezen törvényellenes állapotok megszüntetése iránt a községi elöljáróság és iskolaszéknél nyomban intézkedjék. Ha azonban a sikertelen tanítás okát akár a tanító mulasztásában, akár pedig más körülményben találja a királyi tanfelügyelőség, a legkömolyabban figyelmeztesse a mulasztókat törvényes kötelességük lelkiismeretes teljesítésére. Ugy tapasztalatait, mint tett intézkedéseit a királyi tanfelügyelőség az iskolafelügyelési jegyzőkönyvbe vezesse be. Mindazon nem magyar tanítvány népisiskolák látogatásáról a fennebbi a) és b) pont szemelölt tartásával felvett s az illető iskolákban elnökök által aláírt jegyzőkönyvet, a melyekben a magyar nyelvtanítás a törvényes kívánalmaknak meg nem felelő, a királyi tanfelügyelőség minden év december hó végén és június hó végén külön indokolt jelentésével ide terjessze fel, hogy ezek alapján a szükséges intézkedéseket az illető iskolai főhatóságnál megtehessem.

Ez alkalommal ismételve elrendelem, hogy az iskolafelügyeléseket a királyi tanfelügyelő és a segéd-tanfelügyelő felváltva és a szorgalomidő egész tartama

alatt végezzék. A mennyiben a királyi tanfelügyelőség rendelkezésére bocsátott utazási átalány a tanév folyamán a múlt évi 12955. számú körrendelettel megállapított szabályzat szerint teljesen igénybe vétetett volna, tegyen a kir. tanfelügyelőség azonnal indokolt felterjesztést a még szükséges utiköltség engedélyezése iránt.

Kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

A kolozsvári keresk. és iparkamara június 10-iki közgyűlése a következő nevezetesebb határozatokat hozta:

1. A bornak a megrendelések gyűjtési tilalma alól több oldalról javasolt kivételét a kamara nemcsak helyesnek, de szükségesnek is tartja, legelőször is újból fel lendült hazai bortermelésünk érdekében, de azért is, mert ez a tilalom nem is viheto keresztül, minthogy a termelő az ipartörvény értelmében nem tartozván a tilalmi intézkedés alá, a tilalom nagyon könnyen kijátszható, a mennyiben csak a kereskedőkre alkalmaztatnék, ezek igazságtalanul fosztatnának meg a szabadversenynek ez ügyben kétségtelenül hasznos jogától. Általában a kamara azon nézetén van, hogy a mezőgazdasági termelés oly cikkei, a melyekre nézve a mezőgazdasági termelőnek az ipartörvény szabad kezét biztosít, a megrendelés tilalom alól általában kiveendők.

2. A kötelező baleset biztosítás mielőbb való életbelépését s addig is a munkaadónak a baleset előfordulásakor való felelőssége határainak körvonalozását a kamara feltétlenül szükségesnek tartja, ez okból készséggel csatlakozik a szegedi kamara ez ügyben tett javaslatához.

3. Ugyancsak ezen kamara javaslatát a tudósító irodáknak engedélyhez köti ügyében a közgyűlés pártolta ugyan, noha ez intézkedéstől sem vár nagy sikert a visszaélések meggátolása tekintetében.

4. A bortaladónak haszonbéri beszédese a bor nagy és kiskereskedők részéről több irányban kifogásoltatván, a kamara az érdekelteket szakértekezletre hívta s a panaszokat az illetékes miniszteriumokhoz juttatta, a honnan azon felvilágosítás érkezett, hogy a fogyasztási adó bármily mennyiségű bor után a beszédési területen csak egyszer szedhető s kertőlend minden eljárás, a mely közvetve vagy zaklatás útján ezt az elvet megbiúsítaná.

5. A győri kamarának az irodaszerek, az irodafelszerelések, nyomtatványok stb. ügyében a megrendelési tilalomról szóló ministeri rendelet módosítására tett javaslatához a közgyűlés is hozzá járult.

6. Nagy Gábor kamarai tag indítványára a kamara felkéri határozta a minister urat, hogy utasítsa az iparhatóságokat a házalási engedélyek kiadásával azon hazai ipari készítmények pontos megjelölésére, a melyekre az engedély adatik, valamint arra, hogy a házalási engedélyek láttamozásánál szigorúan ellenőriztessék, hogy a házaló csak a megjelölt cikkeikkel házalhasson s nem akárhonnán beszerzett tárgyakkal, amint most történik. Kolozsvár iparhatóságát külön kéri fel a kamara e visszaélések megszüntetésére s e tekintetben a kamara kész a hatóságnak szakértők kijelölésével segítségére lenni.

7. A honvédség jövő évi bakancsszükségletére kiírt pályázatban 3 vállalkozó alkalmi szövetkezet 5900 pár szállítással kívánna részt venni.

8. Az iparos tanoncok és segédek szeptemberi munkakiállítására ügyében a kamara az előkészítő lépéseket megtette. A kiállítási szabályzatot jóváhagyás végett felterjesztette. A segédek részéről nagy érdeklődés tapasztalható.

Ujdonságok

Gyulafehérvár, 1902. június 26.

— **Polgármesterünk** a múlt hét folyamán Gróf Bély Ákos főispánnal egy bizottságot alkotva az erd. róm. kath. Státus igazgatótanácsának felkérésére a státus nagy b. j o m i gazdaságát vizsgálta meg. A munka a múlt heti esős idő miatt nagyon nehéz és terhes lehetett, ennek dacára azonban a bizottság feladatát szigorúan végrehajtotta s tagjai a szombati vónattal nagyobb baj nélkül hazatérhettek. A polgármester úrnak még a nagymási és radnoti uradalmakban két ilyen megbízása van, az egyikben még éppen egy k. b. 300 ezer koronát érő erdőség megbecsülését kell felülbírálnia, a mi nem csekély feladat lesz.

— **Apáti benedikció.** Püspök ur ő méltósága *Imets F. Jákó* éneklő kanonok urat f. h. 18-án, kedden apátta avatta. A benedikálás tekintetével az új apát látöréres bajára a püspöki kápolnában történt. Igon jól hangzottak az új apátok a szertartás végén az áldó püspökhöz énekelve intézett üdvözlő szavai: ad multos annos! Mi is azt kívánjuk mind a kettőnek. A kegyes főpásztor a ft. káptalan tagjait és az asszistenseket délbén megvendégelte, mely alkalommal a püspök Ur és az új apát szívélyes ovációkban résztültek.

— **Papszentelés.** Püspök ur *Hadnagy Fános*, *Kádar Mátyás*, *Mindszenti György* és *Szabó Dénes* végzett theologusokat f. hó 24—26-án fogja áldozó papokká szentelni. A felszentelendők megelőzőleg lelki szgyakorlatot tartanak, melyeknek *P. Lollok I.* a hiruves és lángbuzgalmu lazarista atya a vezetője.

— **Esiküvő.** Bud o v s z k y János topánfalvi járásbíró f. hó 28-án Tordán tartja menyegzőjét Csegey Irma kisasszonnyal, a tordai kir. törvényszéki elnök leányával. Üdvözlét a távolból.

— **Záróünnepély.** A helybeli róm. kath. fin iskola f. hó 21-én a tanintézet feldíszített udvarán igen kedves évzáróünnepséget rendezett, melyen Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök is jelen volt. Ott

láttuk még Imets F. Jákó apát-kanonokot mint kerületi esperest, Zomora Dániel kanonok-plebánost, továbbá a róm. kath. hitközség fő- és algonokát: Novák Ferencz kir. tanácsos polgármestert és Ávéd Jákó ny. gymn. igazgatót, Roska József rendőr főkapitányt, P. Pucher Anaklét alvinczi plebánost s a szülők és érdekeltek egész sorát. Az ünnepség a Hymnus eléneklésével kezdődött, szavaltak: Szöcs Gy., Körössy L., Negrü M., Balló A., Hulea O., Dimitrovits A., Roska G., Klepfer K., Váczy G., Barts K., Bencze G., Sztojka L. Felváltva énekeltek az osztályok páronként. Bucsbeszédet mondott Fodor Lőrincz. Ugy a szavaltatok, mint az énekek a hazafias vallásos és nevelés követelményeknek megfelelték. Egyik-másik hosszú volt s a szaváló gyermekeket kifárasztotta, de látszott, hogy jól betanulták és elég jól hangsúlyozták, tenát érezték is, a mit elszavaltak. A jutalmakat — könyvek, képek és érmek — püspök ur osztotta ki és kiosztott a tanulók között egy nagy doboz csukorkát. Az eredménye az ünnepségnek és a lelkes és hazafias érzelmek feltárasának legyen egy mint azt Fodor Lőrincz a bucsbeszédében mondotta: állaudoan lakják a szivekben és lelkekben.

— **A helybeli zárda** ugy szabadkézi munkáinak valamint rajzainak és festményeinek idény kiállítására sikerült. Mindezekből határozottan látszik a tisztelendő nővéreknek az apácáknak odaadó buzgóssága. Ezen kiállítást illetőleg azonban csak a rajzokról akarok egy-néhány szóval megemlékezni, mivelhogy csak ez vág saját szakmám körébe. A bejárattal szemben meglepően sikerült kép ragadta meg figyelmemet: Szentgyörgyi Gizellának „svájci tájképe,” melynek látványa jó, továbbá színe és levegője igen helyes megalkotása és a jó ízles ragadja meg figyelmünket és érdemi ki elismerésünket. Görög Elvira „holdvilágos éje a tó partján” mint második sikerült kép lep meg beuntünket. E képen a hangulat jól van eltalálva, csupán a légtávtat egy kissé hibás, és kis hiányt képez a fáknek a vízben való visszafükrözésének elmaradása. Nagyon sikerült kép még Görög Elvirától az „erdő részlet télen” és Szentgyörgyi Gizellától az „erdő a tó partján,” mely képek háttérének nagyon élénk a hangulata. Ezen felsorolt festmények mint másolatok szerepelnek. Az aquarell festések közül Benkő Valeria „vadrozái” a legszebbek. A rajzok közül pedig Szenkovits Margit „kuttyája” lep meg beuntünket, melyen látszik a kitartó türelem. Emez és más rajzok mint utárrajzok méltán kiérdemlik mindenkinek elismerését s bizton reméljük, hogy a tisztelendő nővérek e szép és kielégítő eredménynyel jövőre a növendékek mind nagyobb önállóságát kötik össze t. i. a természet után való rajzolást és festést, a mi a tisztelendő nővéreknek még csak nagyobb dicsőretére szolgálhat és az iskolának mindig szélesebb körben szerez jó hírnevet.

W. — **Portusra került erdei kirándulás.** Ilyet is csak Löw Károly polgártársunk tud rendezni az ő szíves és bőkezű vendégszeretetével, a kinek kezeltgyében van, ha kell, Gyulafehérvár, ha kell az erdő alja, a hol valóságos tanyát építettett, ha kell, Portus és ha kell, hát Alvincz. Ugy történt, hogy egy kedves társaságnak az új tanyában egy jó júniusi délutánt és estét akart csinálni, de haj! Löw Károly tervez s a júniusi előnyári esőzés végez! minél fogva a társaság kikerült Maros-Portusra s daczára a 12 órai zárórának, valóságos és hamisítatlan rendőri assistentia és vig muzikaszó mellett kivilágos kiviradtig együtt tartott.

— **Halálozások.** 1. *Lében Pálné* szül. Schvägerl Antonia, Lében Pál volt gyulafehérvári gymn. tanár s most nyugalmazott polgári iskolai igazgató neje f. hó 21-én életének 67-ik évében rövid szenvedés után meghalt. 2. *Junius 23-án* temették el. *Özv. Mártonfy Antalné* szül. Lukács Katalin f. hó 22-én életének 69-ik és özvegyiségének 31-ik évében jobbtléte szenderült. 3. *Junius 24-én* temették el. — 3. *Czirlea György* méltóságos jun. 9-én 71 éves korában, — 4. *Klein Ignác* szül. Trebits Johanna jun. 17-én 34 éves korában hat élő gyermekek hátrahagyásával, — 5. Homoródjánosfalvi *Sándor Albert* cs. és kir. írtárszázados az udvarhelymegyei tanfelügyelő fia f. hó 19-én 35 éves korában meghalt.

— **Nyári mulatság.** A „zalathnai szepítőegylet” f. évi június hó 15-én saját pénztára javára nyári mulatságot rendezett. A fiatal egylet, mely nemes céljaival tisztán Zalathna lakosságának érdekeit szolgálja, működésének eme első évében is — a rendelkezésre álló szerény anyagi eszközökkel, de annál nagyobb ügyszerelettel és buzgalommal oly élénk tevékenységet fejtett ki, hogy a közönségnek impozáns részvétét és érdeklődését, mely a nyári mulatság iránt nyilvánult, teljes mértékben kiérdemelte. A nyári mulatság az „Oldal” nevű, Zalathna középpontjától 10 perc alatt kényelmesen elérhető, regényes szép kilátást nyújtó erdőben megtartott „népmulatság”-gal vette kezdetét. Déltűn 1/23 órákor, ragyogó napfényes időben indult el Zalathna piacszáról az impozáns menet, lengő nemzetiszínű zászlókkal, élén a gyulafehérvári cs. és kir. 31 sz. gyalogezred zenekarának 26 tagból álló különítményével, mely magyar népdalokból összeállított harsogó indulójával ugyancsak fellillantozta az érdeklődő közönséget. Az „Oldal”-ban, hol az egylet kezdeményezésére, községi közmunkával amphitheatrumszerűen elhelyezett ülőhelyekkel tágas tánczhely „feljáró serpentin”-ut, kisebb sétantak stb. létesültek, szazakra menő ünneplő közönség gyűlt össze, melyet egész déltűn kellemesen szórakoztatott az élénk táncz, a különféle tréfás mutatványok, a magasba szálló léggömb, a fényes tűzijáték. Esti 9 órákor kezdetét vette a „községi vendéglő” csinosan díszített nyári kánczhelyiségében terített asztalok mellett a katonazenekarnak 10 zeneszámából álló hangversenye, mely a nagyszámban egybegyűlt díszes meghívott közönségnek igazi művelzetet nyújtott. Gruber

zenekar vezető úr, valamint az egész zenekar teljes mértékben kiérdemelte a minden zeneszám után sürűn felhangzó tapsokat, melylyel a közönség a finom zene-tudással való vezetést és a precíz előadást jutalmazta. 11 órakor befejeztetvén a hangverseny, asztalt bontottak s a már türelmetlen tánczolni vágyó fiatalság oly tüzzel és kedvvel fogott a tánczhoz, hogy rövidesen még azokat is a tánczolóik sorában láttuk, kik a legékesebb csábító hívásoknak is ellenállottak. Nem is csoda, hisz a már ugyis meglévő jó kedvet tetőpontjára emelte a kitűnő és fáradhatatlan buzgalommal játszott tánczene. Miután, sajnos, a már megállapított programmon változtatni nem lehetett, s a katonazenekarnak a reggeli 5 órakor induló vonattal Gyulafehérvárra vissza kellett utaznia, a mindvégig kitartó közönség zeneszóval végig vonult, ki az állomáshoz. A fáradhatatlan zenekar a vonat indulásáig még a perronon sem volt tétlen, sőt a méltóságteljes lassúsággal meginduló „keskenyvágyányu“ vonatunk kocsijaiból is vidám induló hangzott a kendőket lobogtató közönség felé, mely a legközelebbi viszontlátás reményében szívélyesen vett búcsút a gyulafehérvári cs. és k. 31. sz. gyalogezred és a cs. és k. 12. sz. utászszázalój néhány a mulatságon megjelent kedves tőisztől, kik őszinte jókedvűekkel, kitartó buzgó tánczokkal sokban hozzájárultak a szép sikerhez. Nem mulasztotta el a „zalatnai szépitőegylet“ e helyen is őszinte köszönetét kifejezni a cs. és k. 31. sz. gyalogezred parancsnokságának ama szíves, nemes nagylelkűségét bizonyító előzékenységet, melylyel a zenekart a jótékony célra való tekintettel a lehető legmél-tányosabb feltételek mellett a legnagyobb készséggel engedte át az egyletnek. Hogy mennyien voltak jelen, tájékoztató ez irányban az eredmény: a helyi viszonyokhoz képest aránylag magas költségek mellett is kerekken 100 korona tiszta védelem maradt az egylet pénz-tára javára, daczára, hogy a belépti díjak a szokott mértéket túl nem haladták. Általános a jelenvoltak körében a meggyőződés, hogy a „szépitő egylet“ mulatságain részt venni nem csak „szép“, de kedves és kellemes is. Így legyen jövőre is! *M-r.*

— **Hivatalos muzeumlátogatás.** Horváth Géza dr. a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatójára, mint a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének tagja f. hó 25-én hivatalos szemlét tartott a helybeli régészeti muzeumban. Teljes megelegedését fejezve ki a látottakra vonatkozólag, azon ohajtást — természetesen a mi érdeklünkben fejezte ki, hogy a különben igen cinos és becses múzeumot természetrajzi gyűjtemények berendezésével kellene kibővíteni, s tekintettel a mostani korlátolt számú helyiségekre, szívesen támogatná az alsófokú művelődési történelmi, régészeti és természettudományi egyletnek a múzeumépület kiépítésére vonatkozó s az országos főfelügyelőséghez benyújtandó tervezetét és kérsének kedvező elintézését akkor, mikor az egylet az időt arra nézve elérkezettnek tartja. A városi természettudósokon volna most a sor: a város intelligens közönsége és tanintézetek jó birneve és szellemi emelése érdekében kissé fölébredni és munkálkodással kiérdemelni a kiállításba helyezett támogatást.

— **Fokról-fokra.** Oszváth János, volt gyulafehérvári ev. ref. kántor-fanító, jelenleg paksi (Tolma.) polgáriskolai tanár, a ki közben érettségit is tett, — ma, mint halljuk — végzett jogász. A ritka erélylyel és kitartással törekvő férfiú e hó 12-én már az államtudományi I. doktori szigorlatot is letette a budapesti egyetemen — egyhangú eredménnyel. Szándéka ezenkívül még a jogtudományokból is doktorátust tenni. Hogy a számos családdal megáldott tanító súlyos körülményei között is ennyire jutott, az valóban méltó a legmelegebb elismerésre.

— **Egy bankett terítéknek ára Nagyszebenben.** A „Gusztáv Adolf“ nagyszabású egyletnek főkegyesülete f. hó 29-én tartja Nagyszebenben ez évi közgyűlését, melyre az országból, de a külföldről is számos előkelő vendég is szokott megjelenni. S miután az egész világon sehol sem lehetségesek a közgyűlések bankettek és toasztok nélkül, azért a Gusztáv Adolf Verein is e szabálytól el nem térvén, f. hó 29-én a „Hermannsgarten“ című előkelő vendéglőben közebédet rendez s az abban részt venni ohajtokat felszólítja, hogy f. hó 26-ig jelentkezzenek, hozzátevén, hogy a bankett egy terítékének ára (beleértve $\frac{1}{8}$ lit. bor és $\frac{1}{2}$ lit. borviz) 1 kor. 60 fill. Lám, lám, az erdélyi részek egyik legelőkelőbb, s mint mondják drágas városában bankettezn 1 kor. 60 fill-ért lehet, míg itt nálunk — Gyulafehérváron — némelykor a gyöngélgedő bankett terítékének ára 4 K.! No s most mit mondasz hozzá? (V. ö. Hermannstädter Zeitung 139 sz. 590 old.) X. Y.

— **A babona.** A babona még a városokban is él, a hol pedig már a népnek is egy kissé világosabb fejűnek kellene lenni. Elbeszéltek nekünk egy ilyen babonás históriát melynek valódiságáért felelősséget nem vállalunk, de ha igaz, okuljanak belőle azok, a kiket illet. Itt Gyulafehérvárt türlént, hogy egy kutba egy valamely állat bele fulladt s a kutat ezért egy darab ideig nem használták, azután pedig a nélkül, hogy az állatot onnan kihúzták s a kutat kitisztították volna, egyik helybeli görög szertartású papot elhívták, a kutat be-szenteltették és használatba vették. Kit szidjon a babonáért az ember, a papot vagy a népet?

— **Várható termés.** A Földművelési Értesítő Alsófehérvármegye területére a következő termést helyezi kiállításba: a) a buzára nézve a bevetett 68009 katasztrális holdon 457600 métermázsát, kb. 114600 mm.val többet mint a tavaly; b) a rozs és kétszeresen nézve a bevetett 6496 kat. holdon 39500 mmázsát, kb. 3000 mmázsával többet mint a múlt évben; c) az árpára nézve a bevetett 2733 holdon 15600 mmázsát, tehát annyit, mint 1901-ben és végül d) a zabra nézve a bevetett 9845 kath. holdon 53200 mmázsát, tehát kb. 2000 mmázsával többet, mint a mennyi a tavaly

termett. Jó kilátások, csak sikerüljenek. A szőlőről azt mondja, hogy az erdélyi vármegyékben gyenge termés-re van kilátás. Ugyanezt mondja a gyümölcsről is. Az ország Királyhágón tuli részeiben bőséges börtérmet lesz, de a gyümölcs ott se lesz jobb.

— **Lugyenes díszmü ajándék.** A ki e czímet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebből, Budapestről, kél szárnyra e'hir. A Pesti Napló, Magyarországnek e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napi lapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándéku adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kőtésű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály Album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becses bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándéku megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyed vagy havonkint, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pest Napló-ra.

— **Az állatok és a földrengés.** Martinique-sziget katasztrófája alkalmából arra a végtelentül érdekes tapasztalatra jöttök, hogy a sziget egész állatvilága előre megérezte a vulkán kitörését. A szarvasmarhák olyan nyugtalanok voltak, hogy elszakították kötelékeiket. A kutyák rémes vonítást vittek véghez egész testükben remegtek a borzalomtól. A kigyók, melyek a hegy tövében tanyáztak, tömegesen hagyták el tanyájukat. Az éneklő madarak elnémultak s messze elkerülték a hegy tájékát. S mindez április havában történt, több héttel a katasztrófa előtt. Ezek a szimptomák különben nem újak. Már Plinius is megemlékezett róla, hogy Pompeji és Herculaneum púsztulása előtt az állatok hasonlóképen megéreztek a katasztrófát.

— **Készthely és balatoni fürdőjének ismertetése.** Ily czim alatt az ottani elöljáróság Sági János szépirodalmi képes művét kiadta, melyet lapunk előfizetőinek ingyen megküldenek. A művet szerkesztőségünk is rendelkezésükre bocsátja.

— **Katonai szállítáv.** Felszólítás. A gyulafehérvári katonai élelmező raktár 2620 m³ kemény tűzifát és 1690 q kőszent vásárol kereskedelmi szokás szerint. A beszolgáltatásnak helye a fenti raktárnak a várban lévő saját faraktára illetőleg szénraktára, vagy a katonai kórház a várban, még pedig a következő részletek szerint: 1902 évi augusztus hó végén 500 m³, 1902 évi szeptember és október hó végén 800—800 m³ = 1600 m³, 1902 évi november hó végén 520 m³ kemény tűzifa, továbbá: 1902 évi augusztus, október, november, december, 1903 évi január, február, márczius, május, június hó végén 150—150 q. = 1350 q., 1902 évi szeptember és 1903 évi április hó végén 100—100 q. = 200 q., 1903 évi július hó végén 130 q. kőszén. Ezen vételügylet alapját a fenti raktárnál betekinthető és hivatalosan kiállított, 1902 évi június hó 16-án keltezett szokványok füzete képezi, azonkívül a terjedelmesebb 535 számú és 1902 évi június hó 16-án keltezett felszólítás is, mely utóbbi nyilvános kifüggesztés által a fenti raktár kerületében levő politikai és városi (községi) előjáróságoknál, katonai és honvéd állomás parancsnokságoknál közhírré lesz téve. A szokványok füzete 16 fillérért megkapható. Ajánlatok levél alakjában 1902 évi július hó 9-én délelőtti 10 óráig beadandók. Az eladó az összes szükségletből kisebb részmennyiséget és ajánlhat, még pedig a tűzifánál 100 m³-ig, a kőszénnél pedig 100 q.-ig. Gyulafehérvárt, 1902. június hó 16-án. A gyulafehérvári cs. és kir. élelmező raktártól.

— **Kiviteli tilalom.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi minster urtól vett utasítás folytán az érdekeltek tudomására hozza, hogy a busnak légmentesen elzárt szeleuczekben, kolbászoknak és aprított husból való egyéb vegyületeknek a német birodalomba való bevitete törvényesen meg van tiltva.

C S A R N O K.

A gyulafehérvári templomban.

Remegve lépem át e magyar küszöböt
A sok idegen szív, idegen szó között;
Leborulok porló szent sirod elébe
Nagy Hunyadi János, Isten dicsősége! . . .

Ha te nem a miénk, más nemzeté volnál,
Egekig lobogna sirodon az oltár.
A világ végéről meglátnák a lángját,
S mint a kalváriát, zarándokok járnák.

De hogy a mienk vagy, porladsz elhagyatva .
Régi jó váradat osztják baka lakja.
Két színt lobogót ráz a szél fölötted,
S magyar szó csak alig csendül körülötted.
Elfeledve régen mi dicső nagyjaink,
Idegen istenek lettek bálványaink,
Magyar áldozata ezek oltárán ég —
Tán az a jó Isten azért veri mindég! . . .

Törökverő hűstünk, szállj ki börtönödből,
Százados rabigád rázd le tetemedről,
Vedd kezedbe kardod, a büntetőt snjtót,
És döngesd meg véle ezt a templomajtót!

Rendüljön meg tőle e bus haza földje!
Villámló sugára a felhőt áttörje,
Hadd lásson keresztül minden nemzet rajta
Hogy fent a félisten csupa magyar fajta!

S ha magyar lesz végre ez a szegény ország
S a te váradban is a trikolórt bontják,
Ha köztök léphetünk koporsód elébe:
Akkor térj meg újra sirod éjjelebe!

(Egyetértés után.)

Balla Miklós

Sz. 1967—1902. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. jbiróság mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Muntyán Döme végrehajtatonak Kotisei József Heteu végrehajtást szenvedő ellen 20 K. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. jbiróság területén lévő szohodoli 46 sz. tljzkvben A + 3 rendszám fekvő, 8551 hrsz. ingatlan 143 kor., A + 4 rend. 8876. 8877. 8927. 8929. 8930. 8931. 8932 hrsz. ingatlan 360 kor. 67 f., A + 5 rend 182. 183. 184. 236 hrsz. ingatlanra az árverést 207 korona 33 f. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a feunebb megjelölt ingatlanok **1902 évi augusztus hó 30-án** d. e. 10 órakor Szohodol községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az árverés napjától számítandó 15. 30 és 45 nap alatt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Abrudbányán, 1902. évi június hó 16-án.

A kivonat hitelességét igazolja

ifj. Molnár Ferencz, kiadó.

Sz. 1575—1902. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete felszámolás alatt végrehajtatonak Szabó József alvinczi végrehajtást szenvedő ellen 1681 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az alvinczi 1198 sz. tljzkvben A + 15—21 rdsz. alatt fekvő ingatlanokra összesen 2430 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1902 évi július hó 22-én** d. e. 9 órakor Alvincz községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881; LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak, az 1881. LX. t.-cz. 170 §. értelmében, a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1902. évi április hó 7-én.

A kivonat hitelességét igazolja

Varga Ferenc kir. tlkvi kiadó.

Sz. 2085. és 2086—1902 tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Aurária tak. pénztár végrehajtatonak Dávid Alexandru a Kuliczi s. t. végrehajtást szenvedő elleni 310 és 150 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járás-bíróság területén lévő bucsumi 1757 tljzkvben A + 1. rend 3218. 3219. hrsz. 243 kor., az 1881 tljzkvben. A + 1—4 rene 2158. 2175. 2180. 2203. hrsz. 41 kor., 367 tljzkvben A + 1—18. rend. 2317 / . 2 2318/2 2326/2 2351/1 2366/2. 2367/2. 2368/2. 2540/1. 2545. 2546/2. 2556/1. 3198/2. 3199/2. 3259/2. 3292/2. 3294/2. 3254/2. 3339/1. 33412/2. 3407/2 3411/2. 3414/2. 3448/1. 3449/1 hrsz. ingatlanokra az árverést 1332 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi szeptember hó 9-ik napján** d. e. 10 órakor Bucsom községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az árveréstől számítandó 15. 30 és 45 nap alatt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán 1902 évi május hó 7-ik napján.

A kivonat hitelességét igazolja

ifj. Molnár Ferencz, kiadó.

Sz. 1966—902 tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Macavei János Niczi végre-

hajtatonak David László hagyatéká végrehajtást szenvedő ellen 348 kor. 60 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbírósa területén lévő Verespataki 65 tjkvben A + 1. rend 150. hrsz. 99 kor. 90 fillér, a 66 tjkvben A + 1. rend 151. hrsz. 188 kor. 70 fillér, A + 2. rend 325 kor., A + 3. rend 662 hrsz. 318 kor. 72 fill. A + 4. rend 828/2 és 829 hrsz. 306 kor., A + 5. rend 2106 hrsz. 112 kor., A + 6. rend 21141. / 2115 hrsz. ingatlanokra az árverést 58 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi szeptember 16-ik napján** d. e. 10 órakor Verespatak községében megrendezett nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis az árverés napjától számítandó 15. 30 és 45 nap alatt készpénzben vagy az 1881. LX. t. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t. 42. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán 1902. évi június 16-ik napján
A kivonat hitelességét igazolja
ifj. Molnár Ferencz kiadó.

Sz. 1984—1902. tlvk.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. járásbírósa mint tlvknyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vass Károly végrehajtatonak Sojt János és neje végrehajtást szenvedő ellen 194 korona 50 f. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbírósa területén lévő abrudfalvi 478 tjkvben A + 3, 10--12 14--16, 23, 25. rend, 4181. 4515/1. 4515/2 4523. 4527. 4541/1, 4549. 4633. 4634. 4720/1, 4721/1. 4712/2 4714/2 hrsz. ingatlaira 419 kor., a 472 tjkvben A + 2. 5. rend, 3992. 4073. 4074. 4075. 4076/1 hrsz. ingatlaira 840 kor. 698 tjkvben A + 1. rend, 4541/3 hrsz. 2. rend, 4653/2 hrsz. 6. rend, 4720/2. 4721/2 hrsz. ingatlaira az árverést 21 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1902. évi szeptember 16-án** d. e. 10 órakor az abrudbányai kir. járásbírósa hivatalos helyiségében megrendezett nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adni.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át vagyis az árverés napjától számítandó 3 egyenlő részben 15. 30. 45. nap alatt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t. 42. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Abrudbányán, 1902. évi április hó 22-én.

A kivonat hitelességét igazolja
ifj. Molnár Ferencz kiadó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott tömeggondnok ezennel közhírré teszi, miszerint a vb. **Fieru Miklós csődtömege**hez tartozó összesen 1724 korona 35 fillért kitevő különlevő követelések és perköltségek a gyulafehérvári kir. Törvényszéknek, mint csődbírósnak 4930—902. cs. sz. végzése folytán nyilvános árverésen eladatnak.

Az árverés **1902. évi július hó 5-én d. u. 2 órakor fog megtartatni** az abrudbányai kir. közjegyző hivatalos helyiségében annak közbenjöttével.

Ezen fenti követelések egy tömegben azonnali készpénz fizetés mellett lesznek elárverezve azon kikötött feltétel mellett, hogy a csődtömeg sem a követelések, sem azok behajthatóságáért semminemű szavatosságot nem vállal.

Az elárverezendő követelésekről szóló kimutatás alólírt tömeggondnok irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Abrudbányán, 1902. évi június hó 18-án.

Dr. Ürmössy Károly,
csődtömeggondnok.

Hölgyek
részére
nélkülöz-
hetetlen.

A női szépség

elérésére tökéletesítésére és fentartására legkiválóbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit Krém,

mely vegytiszt, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szepit, májfoltot, pattanást, bőrártást (Mittesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ránczokat, redőket, imlőhelyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkiválóbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.
Margit hölgypor (3 színben) 1.20 fillér
Margit szappan 70 fillér.

Margit fogpép (Zahnpasta) 1 kor.,
Margit arczvíz 1 kor.

Számtalan elismerő és köszönő levél.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítőt.

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész **ARAD.**

Kapható minden gyógyszerárban,
drogeriában és illatszer-kereskedésben.

Főraktárak: Gyulafehérvárott

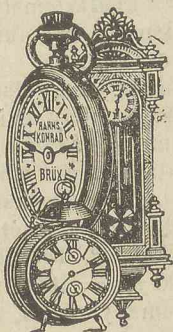
Fröhlich Gyula — Storfer Leó Goth Gy.

gyógyszertárak.

Hamisítók
bíróság
üldözete-
nek.

Legjobb
szépítő
szer.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Jó órákat olvasón

küld 3 évi írásbeli jótállás mellett
privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

órágyára,

arany-árak kivitelű háza.

BRUX, 271. szám. (Csehország.)

Jó nikel rem-óra 3.75.

Valódi ezüst rem-óra 5.80.

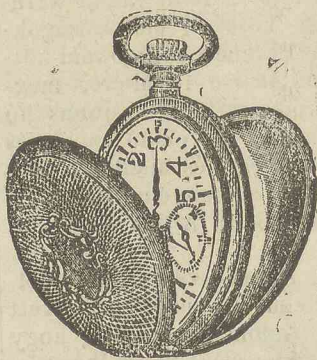
Valódi ezüst lánc 1.20.

Nikel ébresztő-óra 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerrrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SVAJCZI ÓRA IPAR!

Tudósítjuk a szakfőfőkat, tisztelket, postai, vasuti és rendőri hivatalnokokat, valamint mindazokat, a kiknek jó órára szüksége van, hogy a „System Glas-hütte“-féle genfi Plaque-rem. órák egyedül eladását elvállaltuk. Ezen órák precízben járnak, reguláltak és kipróbáltak és minden óráért 3 évi írásbeli jótállást adunk. A külső része, mely 3 fedél-

ből áll, divatosan és pompásan van kiállítva és pedig az újonnan feltalált változatlan amerikai ugynevezett Goldin ércből készítve, azonkívül egy 14 karatos arany lemezzel átvonva, miért is annyira hasonlítanak a valódi aranyhoz, hogy még a legjobb szakember sem képes megkülönböztetni egy 200 kor. értékű arany órától. A világ egyetlen órája ez, mely arany színezetét nem veszíti soha. 10 000 utánrendelés és 30.0 dicsérő levél van kezükben. Egy úri vagy női óra ára 16 kor. portó és vám beszámítva. Bőrzacsok mindegyikhez ingyen. Elegáns úri és női plaque láncok a 3, 5 és 8 kor. Minden nem tetsző óra szó nélkül visszavetetik tehát nincs rizikó! Szállítás utánvétel, vagy az összeg előre beküldése mellett eszközölhetik. Rendelések „Chrono“ szállítási ház. Basel (Svájz) czimzendők Svájczla a levél 25 f.-be kerül, levelező lapok 10 fill.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

ZICHY MIHÁLY ALBUM.

A Pesti Napló, amely eddigelé Madách *Ember tragédiáját*, Arany *balladáját* Zichy Mihály képeivel, Katona József *Bánk bánját*, Kisfaludy Sándor *Himfy szerelmét* remek albumba foglalva, és legutóbbára a *Költők Albumát* adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddiginél is nagyobb szabású, diszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacon is ritkaság számba menő diszmitvet, a **ZICHY MIHÁLY ALBUMOT** szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul. **ZICHY MIHÁLY KÉPEINEK** válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a *Költők Albumánál* nagyobb és díszesebb alakban. Zichy Mihály világhírű művészi termelésének legjavát, **LEG-SZEBB FESTMÉNYEIT ÉS RAJZAIT** foglalja magában ez a diszmitű **NEGYVEN MŰLAPON**, amelyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétik színek és műbírálóink írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy színes gyönyörű színezetű lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyarszmitűben.

A negyven pompás műlapot, a kísértő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát, valamint Zichy rajra után készült **GAZDAG BEKÖTÉSI TABLA** foglalja gyönyörű díszes kötetbe. A *Pesti Napló* e nagyszabású diszmitűvet az Athenaeum álitja ki. A *Zichy Mihály Albumot*, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona a „Pesti Napló“ új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akegész éven át, fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Naplóra*.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-estékek, melyek mészen földidhatók, száraz állapotban poralakban és 46 különböző mintában kilonként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mi a festék színtisztasságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Főraktár: Idősb. MISSELBACHER J. B. Gyulafehérvár, Segesvár, Nagyszeben.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 129.

(saját házában)

Aranyérmekkel kitüntetve.